

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, zjutraj izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta . . . . . 6 „ 60 „ 3-30
četrť leta . . . . . 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vñ.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ so prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pisan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katero ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Oglaš in poslanice

se računijo po pet-krat, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnina in oglaš je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsoletno 1 gl. 80 kr. — Oglaš v „Slov. knjižnici“ se računijo po 20 kr. pet-krat.

Prva bilanca „Centrifuge“ grozna blamaža.

Genjenemu uredništvu „Soče“ v Gorici. Z ozirom na članek „Prva bilanca „Centrifuge“ grozna blamaža“ v Vašem časopisu „Soča“ št. 31. dne 14. marca 1901. prosim, da v zmislu §. 19. tisk. zak. objavite sledeči popravek:

Ni res, da je Centrifuga tudi že izplačala 1000 K glavnih in 440 pravihnih deležev.

Ni res, da smo s tem prekršili § 6. pravil in da smo tudi vedoma kršili predpise zadružnega zakona.

Ni res, da smo brisali člane iz registra, ki bi morali biti notri še do 28. febr. 1902. Res je, da smo navedeno svoto 1000 K vplačali kot delež pri drugem zavodu.

Res je, da smo od svote 44 K vplačali 4 K kot delež pri drugem zavodu, a 40 K pa skotirali na račun glavnih deležev.

Ni res, da smo od 11.734 K efektov ali vrednostnih papirjev vže zopet prodali 6000 K in da smo imeli pri tem izgubo.

Res je, da smo vrednostne papirje lombardirali za 6000 K in da nismo imeli pri tem nobene izgube pač pa kurzni dobiček.

V Gorici, dne 15. marca 1901.

Za Centralno Posojilnico
dr. Jos. Pavlica.

Učeni ljudski ekonom Pavlica bi bil pač najbolje storil, da je skril pod lonec svoje posojilniške sposobnosti, pa ne, da gre kazat svojo revščino v „Sočinih“ predalih.

Mi smo že povedali, da „Centrifuga“ ni objavila bilance, ker je taka, da se je gospodje — boje. Iz priobčenega blagajniškega prometa so pa razvidne tudi te postavke:

Sprejemki:

Račun glavnih deležev K 15.000—
opravihni . . . . . 326—
efektov . . . . . 6.000—
efektnih obresti . . . . . 126—

Izdatki:

Račun efektov . . . . . K 11.862—
efektnih obresti 51-64
glavnih deležev . . . . . 1.000—
opravihni . . . . . 44—

Tako govori račun „Centrifuge“, priobčen v „Gorici“. Ako je pa ta račun ne-

pravilen ali nalašč temen, bi moral dr. Pavlica lepo prositi, naj se — v „Soči“ njegov greh popravi. — Razložek o lombardiranju in prodaji je smesen, iz računa nerazviden, o dobičku pa ni niti sledu. Ali tisti dobiček v okrogli svoti 6000 kron? Naj nam dr. Pavlica razloži, kako je mogoč kurzni dobiček pri lombardiranju? Kam so ga skrili, da ga ni nikjer v računih? — Nu, povemo mu mi: da pri lombardiranju ne more biti niti govora o kurznih dobičkih, ker ti so mogoči le pri prodaji efektov! Da bi pa v l. 1900. naredili tak dobiček, to naj gre dr. P. norcem praviti, pa ne nam, ki vemo, kako je že eno leto na vseh borzih z vrednostnimi papirji! — In s takimi popravki se upa učeni dohtar na dan?! — Ven z bilanco, potem bomo govorili še bolj jasno!

Ker pa je dr. Pavlica že tako predrzen mozič, mu danes posvetimo še jedno, ki dokazuje, kako gospodje pri tej „Centrifugi“ piskajo na vsa pravila in na vse zakonite določbe, in to so prav tisti ljudje, ki so iskali grozovito natančnost v pravilih in poslovanju „Goriške ljudske posojilnice“ ter celo postavili predsednika dr. Tuma na zatožno klop, ker baje ni dovolj spoštoval famoznega § 4. posojilniških pravil.

Poročilo o občnem zboru „Centrifuge“, priobčeno v „Gorici“ 5. marca, pravi to-le:

„Napredek in uspeh zavoda v prvih sedmih mesecih pokažejo računi sklenjeni dne 31. decembra 1900, katere vam načelstvo danes predlaga v zmislu § 25. zadružnih pravil.“

§ 25. pravil „Centrifuge“ pa dolga to-le:

„Koncem leta sklepa načelstvo knjige in račune, sestavlja bilanco in jo predloži nadzorstvu najpozneje osem dnij pred občnim zborom v pregled.“

Račun mora obsegati:

1. vse dohodke in stroške med letom,
2. posebni račun dobička in zgube,
3. bilanco o stanju zadružnega imetja koncem leta.“

Ista „Gorica“ od 16. marca pa nam je zatrdila na polna usta, da je lagala 5. marca in da je bil občni zbor „Centrifuge“ tudi le velika laž ali slepilo zadružnikov, ki ne poznajo niti pravil. — „Gorica“ piše:

„Smešna je zahteva, da naj „Centralna Posojilnica“ objavi bilanco pred pretekom

leta. Počakajte, da sklenemo leto 1901., ki je prav za prav prvo celo upravno leto, in tedaj vam posvetimo z bilanco. G. dr. Tuma je nedavno pred sodnijo trdil, da „Trgovsko-obrtna“ zadruga sklepa bilanco še le vsako peto leto, od nas pa zahteva bilanco vsaki — sedmi mesec.“

Kaj je torej resnica, ali tisto, kar je pisala 5. ali 16. marca? Ali je res, da so bili razpoloženi računi po § 25. ali pa je bilo le nekaj — peska v oči? — „Gorica“ je torej povedala, da učeni gospodje osrečitelji našega kmeta so sicer položili račune, sklicevaje se na § 25., ali prezrli so glavni določili o računih, t. j. pod št. 2. in 3., torej ni ne bilance ne računa o dobičku in zgubi! — Čemu je bil torej občni zbor, čemu je določilo § 25.?! Tu se vidi, kako hočejo gospodje vladati po svoji volji in piskajo celo na določila „Centrifuginih“ pravil.

Iz teh pojasnil je razvidno, kako imperlinentno se je obregnila ob nas „Gorica“, češ, da smo o „Centrifugi“ — lagali. Vzdržujemo vse do pike! — Smešno je pa, da se „Gorica“ sklicuje tu na „Trgovsko-obrtno zadrugo“, češ, da ona sklepa bilanco vsako peto leto. — Kajpak, ker pravila tako ukažejo in je zavod tako ustanovljen. Vsak odsek traja pet let, ker se deleži pet let plačujejo. Prva bilanca bo torej mogoča šele v 5 letih, a potem bo vsako leto zaključen jedrati delček z bilanco vred. — Pri „Centrifugi“ pa mora biti bilanca „koncem leta“ (§ 25.). Ne verujemo, da bo sklepala „Centrifuga“ svoje račune koncem meseca maja! Ako to misli, porečemo, da tem ljudem se je začelo mešati v glavi, torej ne zaupati jim denarja. Ako so pa sklicali občni zbor ter polagali račune po § 25. tako, kakor je povedala „Gor.“ 16. t. m., potem — je bil ta občni zbor le velika sleparija in nič drugega! Ako hočete še, oglašite se še s kakim popravkom.

Iz vse te mizerije se znamenito zrcali brbljavost „Gorice“, ki je potrdila, da je profesor Berbuč res pisal po Vipavskem, kako grozno se je „Centrifuga“ zavzela za zgraditev — vipavske železnice, namreč: da je ponudila vladi denar, ki je potreben za zgradbo, t. j. nad 3 milijone kron. — Može bi sli najbrže krost k Rotšildu; pot do njegovih zakladov bi jim odprl

premnogo drugih priložnosti: ob porokah, surtilih, nesrečah in raznih prilikah v družinskem življenju itd., ob katerih se kažejo dobri človeški čuti med narodom povsodi, istotako na Tolminskem, v najlepši luči, kateri pokazujejo lepo duševno življenje našega priprostega ljudstva.

Gospa Lacroma je Nemka. Ako bi bila opazovala naše Tolmince nepristransko, kakor pritiče to osebi, katere hoče biti pisateljica, tedaj bi ne bila prisla nikdar do tako grozovitega zaključka, da kar brevi manu odreka našim Tolmincem vsak boljši notranji čut, vsako duševno življenje, čeprav je tega toliko in toliko, da ga opazujočemu inteligentnemu človeku ni mogoče prezreti. In naš mehkočutni pesnik S. Gregorčič, sin naših gora, poje o naših hribovcih: Tu biva narod še krepak, tu biva narod postojan, ki svet ga še okužil ni, ki čas ga omehužil ni. — Ali ste čula kedaj to, gospa Lacroma? Gospa pisateljica je Nemka. Morda je mislila, da naše tolminske hribovce je soditi po tisti stopnji, na kateri se nahajajo razni nemški hribovski „Jockli“?! — Ali resnica ali pa nič, gospa Lacroma, odločno pa si moramo prepovedati, da bi kdo meril duševno življenje naših hribovcev z nemskim bratem! Tako je in nič drugače. Seveda izjeme so povsodi,

oni znameniti kalomon, kateri so klerikalni brbljanci ukradli v Gabrščekovi tiskarni. Kdo naj se ne smeje? Saj so se na Dunaju tudi smejali, ko so izvedeli, kako se po Vipavskem ljudstvo za nos vodi.

DOPISI.

Z Vipavskega, dne 20. marca 1901. —

Bil je hud, moker dan v „sušcu“, ko sem šel iz Trsta proti domu. Do Štanjela ni bilo posebnega, le „pluvij“ se je masčeval nad menoj kot nad najhujim naprednjakom. Dospevši v Štanjel, stopim ves premočen v gostilno, da se malce okrepcam. Tu najdem par možakov stare pobožne korenine, ki so se pogovarjali o rudečem dežju ter trdili, da so liberalci tega vzrok. To je prava kazen božja. — Te hentaj, nič se nisem kesal, da sem se vstavil. Tam, kjer sem se dobro okrepcal, sem zvedel tudi pravi vzrok krvavega dežja. — Pač ubogo ljudstvo, ki v taki temi jadra naprej! Anti jim ni gospod nunc tega povedal?! Sicer sem drugim potom zvedel, da Štanjelci ne marajo nič kaj za-nj, ker preveč pohajajo, a v strahu so mu; — nekoliko korajže — pa pojde. — Treba le začeti. — Okrepcan vzdignem svojega rojstva kosti in hajd dalje!

Tam pod vinorodnim hribovom se je blesketal pod vasjo Šmarije beli gradič — šola. Nehote sem se spomnil, kako je slovelo to poslopje po celi dolini, a dandanes ni drugega kot navadna šola, gotovo z raznimi hibami, kakor sploh vsaka do sedaj zidanih novih sol. — So pač načrti jednega in istega mojstra, ki ima za šolstvo v naši slovenski deželi mnogo zaslug, a v zidanju sol mnogo nezaslug. — Prisedši v Rihemberg, kjer župnikuje mož s trombami, učiteljuje mož s kapitali in dobrim pikolitom; županuje, tajnikuje, predseduje, zastopuje, poveruje in ne vem če še mrtve ogleduje (vem, da jih je) znani očka. Oddahnil sem se nekoliko, ker prišel sem med zavednejše ljudstvo. Tam bi gotovo ne trdili, da so liberalci vzrok krvavega dežja. — Pač morda tisti s trombami, ali njegov pomagač bi znal lahko reči, da ga je napravil „Šani“ iz Berj. — Rihemberg — Štanjel mala oddaljenost — velika razlika! — Dospevši na Preserje, idoč mimo „Kresije“, sem se spomnil imenitne

saj prav lepo pravi pregovor našega priprostega ljudstva: Ni zajeme brez izjeme! —

Tako piše ta preblagorodna gospa že v uvodu svojega „romana“, lahko si torej misliš, kako nadaljuje. Slika nam naravnost grozovite, do skrajnosti neverjetne reči.

Ivan Modreji in Miha Krojač, ki kakor znano Modreji sovražni, tretja skup v cerkvi, ko je prišlo slabo neki mestni gospodični. Ivan Modreji ponudi Krojaču desnico v spravo „vsprito velikega oltarja z milo zročim obrazom Madonne. Ali strašanska kletev, ki se je izvila kakor sikanje kače, strup izmetajoče, z usten Mihe Krojača, ki so trepetale od jeze, je bila edino placilo za njegovo približevanje.“ Ali kljubu temu je poskusil Ivan Modreji še enkrat svojo srečo. Se je podal desnico Krojaču ter mu voščil srečo k porodu sina. To pa šele je spravilo Krojača v jezo, kateri se je bil oženil, ko je imel že 50 let. „Gospod Miha je podtaknil voščilu razžaljivi smisel ter je prišel v tako jezo, da je, ne glede na posvečeno mesto, opljuval uboge Ivana ter ga sunil od sebe z močno ного. Rohneč od zdijavanosti je mrmljal zraven: Hudič te vzemi, da je moj sin, te pouči prihodnost. Predno bo znal izgovarjati oče in mati, se nauči, preklinjati tebe. —

Paul Maria Lacroma in naši Tolminci.

Napisal — č.

(Konec.)

V početku označenega „romana“ pripoveduje preblagorodna gospa Lacroma, da v planinah avstrijskega Primorja, ki se imenujejo topografično julijske, prebiva neki slovanski rod, ki je surov in pust prav tako, kakor dih vetra, ki bije ob njegovo razdrapano gorovje. O tisti kulturi devetnajstega stoletja, ki spaja vse v sebi, je dobili sledove le po večjih trgih, ali le malce, treba šele železnice, da jo pripelje v te kraje.

„Občutki človeških prsij se izražajo, kakor znano, v prvi vrsti v ljubezni in sovrastvu. Elegični občutki z vsemi omamljajočimi posledicami milih ganutij ter sladkih objemov in poljubov so med tem pustim kmečkim ljudstvom tako redki, kakor bele divje kože po visokem gorovju. Ljubezen, s katero računi kulturni človek kljubu svojemu stremljenju po zlatu in bogastvu, požrečnosti in častihlepnosti, je tem surovim ljudem (den „rohen Gesellen“) neznana.“ — — —

Ustavimo se malce tu. S temi besedami, kolikor sem jih navedel iz početka „romana“, odreka preljubezniva gospa Lacroma našemu prebivalstvu po Tolminskem

kanalske „prate“, ki zna po judovski biti v obraz. Čudno, da ni se vprašal udobnega Tine, naj mu prerokuje, kdo ga je udaril. — Idoč dalje proti Kasovljem, znanim po dveh krasnih veselicah, koje je priredilo vrlo „bralno in pevsko društvo na Brjah“ vključno s strastni proliagitaciji g. nuncja, mi zadonijo zvonovi sv. Petra na uho.

Nič kaj prijetno zvonjenje. — Nimam Bog si ga vеди kako dobrega sluha, a toliko vendar le poznam, da je zvonjenje razglašeno. — Čital sem v neki št. „Norice“, kjer je hvalil oni ravno istega, proti komur je nekdanji zvonil v „Soti“. — Dasi se z g. dopisnikom sedaj ujemava, vendar ostanem jaz vedno prepričan, da je znal Broili, kakor sedaj, tudi pred leti vlivati dobre zvonove, samo če je le hotel, in sedaj zna tudi vlivati tako slabe, kakor pred leti, kadar hoče.

Dobravski pri sv. Petru so bili vlti pred dvema letoma, braniski pred jednim letom. Mala razlika — velik napredek! — Vemo pa, da braniski so sli na razstavo, dobravski na samoto, kjer še dandanes trgajo ušesa naprednim vrlim Dobravcem.

Kaj bo? povprašuje se naše ljudstvo. Kedaj obdelamo, posejemo itd., ko vedno tako dežuje. Delavci so dragi, a če bi se jih je moglo dobiti! Navadno smo imeli druga leta v tem času žito posejano, deloma krompir tudi že pod zemljo, a letos huda zima, sedaj pa dež, branila še trte obrezati. — Predno se pa naša ilovnata zemlja osuši, treba čakati po nekod cel teden. Bog daj vreme!

Antiklerikalec.

Skrilje, dne 20. marca 1901. — V Skriljah smo imeli v nedeljo dne 17. t. m. prvi ustanovni občni zbor bralnega in pevskega društva „Čaven“. Vdeležili smo se tega zbora v obilnem številu ter pristopili k temu važnemu društvu v lepem številu. Pokazali smo s tem, da se zanimamo za napredek, ne gledé na „tercijalnost“ nekaterih naših občanov. Do sedaj so naše Skrilje spale v tem obziru in gledale mirno, kako da ustanovljajo povsod v bližinah, kakor v Dobravljah, Brjah, Rihembergu in drugod, bralna društva.

Ni bilo drugace, nego da se i pri nas ustanovi. Mlademu društvu želim le dobrega vspeha, vsakemu udu priporočam pa vstrajnost ter spoštovanje drugega do drugega, podpirati se med seboj, v gospodarskem smislu napredovati, da se spolnijo ideje društvenih pravil.

Podpirajmo se in bodimo vedno dobri udje, ako hočemo, da pripravimo društvo do pravega delovanja. Želim tudi, da bi naše društvo in vsa druga bralna društva stopila v ožjo zvezo ter se podpirala med seboj, naj si bo s svetom ali gmotnim potom.

Z dobro organizacijo pridemo do tega, da se bodo naša društva krepila in bode služila svojemu namenu. S tem pozdravljam novo društvo in vse enako misleča društva v naši okolici: Bog jih živi!

Dostavek: Udov se je vpisalo 27. V odbor so voljeni sledeči: Predsednik: Alojzij Rustja, podpredsednik Anton Verčon, blagajnik Franc Kravos, tajnik Marko Slokar; Odborniki: Anton Rustija, Alojzij Saksida, Andrej Valič, Anton Rustija in Janez Kravos, vsi v Skriljah.

Prosim, ne pozabiti, da vse to se vrši — v cerkvi v Tolminu, in sicer tačas, ko duhovnik povzdiguje Najsvetejše, da podari blagoslov. Taka scena je naravnost nemogoča v cerkvi! V cerkev stopa naš kmet s svetimi občutki in nikdar ne stori kaj takega, da bo na glas preklinjal svojega nasprotnika, sikal nanj: „Hudič te vzemi“, da ga opljuje ter sune od sebe in mu obljubi, da njegov otrok bo znal prej preklinjati njega nego izgovarjati imeni: oče in mati! To je nekaj tako strašnega, da se mora zgražati nad tem vsakdo, kdor pozna našega kmeta, zgražati se mora nad tistim, ki kaj takega podtika našemu človeku! — Veliko fantazijo mora imeti ta nesrečna Lacroma, ali da bo ona razvijala svojo fantazijo na račun našega Tolminca ter ga slikala tako neresnično, skrajno podlo, za to pa se preblagorodni gospej zahvaljujemo enkrat za vselej. — — —

Anica Platarjeva je ljubila Ivana Modreja iz Čadre, ni pa marala za Krojača. „Povedala je svojemu očetu, ne s solzami kakor kaka mestna gospodična, marveč s trdimi kletvami (unter derben Flüchen,) da pojde pred altar z Ivanom in z nikomur drugim ter zadavi svojo prvo dete, ako bi jo silil vzeti obsodraženega Miha Krojača.“ — Nò, zopet nekaj groznega. Ali pa ni res grozno to, ako se mlado deklo postavi očetu, prav

Trnovo pri Gorici, 20. marca 1901. — Včerajšnji osnovni občni zbor pevsko-bralnega društva „Orel“ je vspel kaj sijajno. Dasi je bilo vreme deževno, vendar smo opazili z veseljem, da se je zborovalnica v hipu napolnila možakov in mladeničev, ki so sledili mirno uvodnemu govoru gosp. učitelja Lebara, v katerem jim je razložil kot predsednik pripravljalnega odbora pomen takih društev, posebno povdarjajoč blažilno vplivanje lepega petja na družabno razmerje.

Po uvodnem govoru je prebral gospod učitelj Vodopivec pravila, katera so se sprejela brez spremembe; na to so pristopili vsi zborovalci k društvu (dosedaj je 47 udov).

Sledila je volitev odbora, v katerem so: Predsednik g. Fran Leban, učitelj, podpredsednik g. Andrej Rijavec, podžupan, ter odborniki gg. Alfred Vodopivec, učitelj, Jožef Volk hšt. 45, Leopold Volk hšt. 46, Anton Rijavec, hšt. 72 in Leopold Rijavec hšt. 73.

V veselčni odsek so voljeni gg. Janez Rijavec hšt. 74, Rudolf Rijavec hšt. 74, Fran Rijavec hšt. 13 in Stefan Gorjup hšt. 15; pregledovalca računov sta pa gg. Janez Rijavec hšt. 65 in Anton Volk hšt. 20.

Z ozirom na zelo nizko letnino (1-20 K) je sklenil občni zbor, da si društvo naroči le „Edinost“, „Rodoljuba“ in „Brivca“; goriške liste pa oddajo nekateri društveniki brezplačno v bralno sobo.

Na to se zahvaljuje g. predsednik za zaupanje, katero so skazali zborovalci, poverivši mu predsedništvo, izrazujoč nado, da bodo vsakdo kolikor možno delal za razvoj novega društva, ter zaključil zborovanje s 3 kratnim živjo presvetlemu cesarju; na to pa zapojemo vsi stoje cesarsko pesem.

Razšli se pa nismo ampak skupno smo se še dolgo zabavali pri gosp. županu s kozarcem „belega“ in prepevanjem narodnih pesmij. „Orlov“.

Kanal, dne 19. marca 1901. — Povodom odhoda g. Alojzija Križniča k vojakom dne 18. t. m. mu je priredil tamburaški zbor „Kanal“ kot svojemu predsedniku in kapelniku odhodnico v gostilni g. župana M. Zega. Pokazali so s tem tamburaši svojemu voditelju, kako so ga ljubili in spoštovali, ter se potrudili, da mu oveselé pred odhodom zadnji večer v svoji sredi in mu na ta način vsaj nekoliko olajšajo bridko bol ločitve z nado, da se skorom zopet vrne v ljubljani Kanal k svojim starišem, prijateljem, tovarišem in tovarišicam. Dasiravno je bila želja tamburašev, odsloviti se od svojega predsednika le v ožjem prijateljskem krogu, vendar si videl v gostilniški sobani zbranega mnogo občinstva in med njim celo c. kr. uradnike ter ostalo kanalsko gospodo. Pokazali so s tem, da jim je bil naš „Lojzi“ jako priljubljen in draga oseba. — Od svojih prijateljev in znancev se je poslovil z jako ginljivim in v srcé segajočim govorom; ni pa o tej priliki pozabil opomniti svojih prijateljev in tamburaškega zbora, naj bodo vstrajni in zvesti sinovi in hčere majke „Slave“. V imenu gospode in ostalih Kanalcev mu je odslovil g. Artur Lokar, c. kr. notar tukaj. Res — bile so to besede iz srca — ki so segale v srcé in ob enem nasveti in

krepke zakolne in se pridusi ter obljubi kar naprej, da umori svoje prvo dete, ako jo bo silil, močiti se proti njeni volji, in to takrat, ko se še ne ve, ali jo bo silil ali ne. — Grozovita slika, katere pa zaman iščeš po naših tolminskih hribih!

Pisateljica ob tej priliki predbaciva Tolmincem detomor. No, res, pripeti se tu kak detomor, pripeti se pa tudi drugje. Pisateljica pa slika naše tolminsko prebivalstvo tako, kakor da bi prebivala v vsaki kmečki hiši tam kaka detomorilka! Tak vtis napravijo njene besede v tem pogledu.

Potem jim očita zganjpitje. Žal, da je tega preveč, kolikor ga je sploh, bodisi na Tolminskem ali kje drugje. Iz raznih vzrokov, katerih pa ni kriv v glavnem kmet, se širi zganjpitje med prostim narodom tuintam, ne le pri nas, marveč tudi pri Nemcih. Žalostno je videti kmeta, ako je opit od zganja, še žalostnejše, ako mu sledi na to pot tudi žena. Lacroma povdarja, da se vidi prečesto poleg moža pijano tudi ženo! — — —

No, je, kar je, ali iz besed gospe Lacrome se da posneti, kakor da bi prebivali po tolminskih hribih sami „šnopsarji po poklicu“! Kakor drugodi, tako pretirava tudi tu. — — —

Gospoda izleti proti Dantejev jami. Ustavijo se na neki kmetiji, da bi dobili mleka,

nauki, kateri naj bi mu služili v bodočem vojaškem stanu. —

Razven svojega predsednika so tamburaši z svojim izvrstnim tamburanjem in lepim petjem i nas dobro zabavali in presenetili, kar je zasluga našega „Lojzeta“, ki je bil neumoren, vstrajen učitelj in duša svojemu društvu. Pri tej priložnosti se ni pozabilo dobrodelnih in tako potrebnih naših slovenskih zavodov, nabralo se je namreč za družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu 22 kron 68 vinarjev, katero vsoto se je odposlalo na določeno mesto.

Tebi pa, dragi „Lojzi“, kličemo iz srca: „Voljno prenašaj težkoče vojaškega stanu, saj i s tem služiš neposredno domovini ter pokladaš na njen oltar najdražji zaklad — „samega sebe“. S tem izpolniš vse, kar zahteva naša domovina in slovenski narod od Tebe.“

Upamo in prepričani smo, da se vrneš v kratkem krepak in čil v naročje svojih starišev in v Tvoj nepozabljeni Kanal, po katerem hrepeni Tvoje srcé. Do tedaj pa „Bog te živi!“ Kanalec.

Iz Banjške. — V Vašem cenjenem listu je dopis od nas, ki nam slika v kratkih potezah našo cerkev. Dopisnik, bodi ta ali oni, ne ne briga, je pisal istino ali le premalo je pisal, kajti strop je sedaj popolnoma moker, ker streha cerkve je podobna rešetki. Videl sem na praznik sv. Jožefa med sv. maso, da kaplja voda od stropa; ali ni to žalostno? Kje ste možje, voljeni v konku-reneni odbor (za popraviljenje cerkve)? Mogoče nimate časa? Dopisnik se je izrazil, da bogatini imajo denar, a da ga tisejijo; to je že res, a vendar smo nekateri uneli za popravilo, drugi molče, kajti njim je le denar! Pa se vendar združimo, dasi ravno nas prejšnji dopisnik „šimfa“; počasi pridemo vendar le skupaj. Kar tiče mlekarne, smo za na sredini vsi, ne, (tisti, ki imajo samo eno kravo, niso za v sredini, oni pa, kateri imajo 4, 5 ali šest, so.) Tudi jaz naj povem svoje mnenje o mlekarnici. Vsi nočejo, da bi bila v sredini, torej naj se vzdignejo, naj se združijo vsi oni, ki so za mlekarnico v središču in potem bode mir, saj bode dovolj, ako se združi 20 nas in potem, ako bode kdo hotel pristopiti kot nov ud, bode nam plačal, t. j. položi nekako odškodnino, kolikor bi prišel del. Sedaj bi kupili svet, eden bi dal les, drugi kamnje, tretji dilje (deske) in naše robote in naša mlekarnica bi delovala lepo.

Ko bi drugi to videli, nasprotniki mlekarne, bi se jim sline cedile in bi prosili, naj jih v zadrugo sprejmemo, pa ker so sedaj taki in nam sedaj kažejo zobé, potem jim pokažemo zadrugarji, da smo možje.

Na noge, bratje, in pokažimo svetu, da v združenih močeh se dá marsikaj napraviti. — Dopisnik je tudi govoril o poteh in cestah; to je že res, da so revne, pa kaj bodem pisal o njih, saj je prejšnji dopisnik dovolj razložil, le toliko naj pripomnim, da naše poti nam kažejo kamenita rebra, da se jih ustrašiš. Dopisniku ne bodem le odgovarjal, če bode treba, podrezam tudi jaz v sršenovo gnezdo. Na svidenje!

Kmetica prinese mleka v — umivalniku! Neka mlada dama zakriči, da v mleku je polno muh, na kar se odreže kmetica: Da, da, gospica moja, ampak sem mislila, da gospoda že vržejo ven, kar jim ne bo všeč! — Zopet jako neverjeten prizor. Da bi kmetica prinesla gospodi mleko v umivalniku, polno muh — — bežile, bežite, kdo vam to verjame! — In vendar preblagorodna gospa pisateljica nam predočuje tak prizor. Namen zasramovanja je prozoren.

To zadostuj! Ko si prečital ta „roman“ ter si mu privoščil še nekoliko razmotrivanja, si uvidel, da je nekako skovalo ta „roman“ sam na sebi brez pravega dejanja in le nekako prisiljeno skonta po tistem nemškem vzorcu, „dass der Hans die Greti kriegt“. Če se pa uglobiš v popis tolminskega rodu, pa vidiš pred seboj surov in pust rod, kateremu je neznan vsak pojav srčne ljubezni, kateremu pri ženitvi odločujejo le voli in njive, ti „rohe Gesellen“ so „šnopsarji“ prve vrste, ta „rohe Masse“ uganja celo v cerkvi take reči, kakor Miha Krojač, ki na svetem mestu preklinja, kliče hudiča na pomoč, opljuva svojega nasprotnika ter ga osuva, ta tolminska dekleta kolnejo nasproti očetu ter moré in davijo otroke, da je groza, ljudje se ubijajo, kakor je hotel Krojač Modreja, kmetice prinašajo gospodi mleko v umivalniku, polno

Z Bovškega. — Kaj vse „Primorski List“ prijavlja, je pač že več kot smešno.

V 10. imenitni številki tega lista se je neki dopisnik z Bovškega obregnil celo ob konkurenco pri prodaji srpeniske krede; pri tem se ve, da tudi ni pozabil omeniti dr. Tumovega nauka o „prosti konkurenci“.

Krasno je citati tudi izraze in nauke, kateri se konkurentom dajejo, češ — le bolj naj se kavsata in „pljuvata“ v svojo lastno skledo itd. Za Božjo voljo, kaj to dopisnika sploh briga!

Konkurenca je bila in bo, dokler se bo na tem svetu še kaj kupčevalo. Imenitno tudi slika staro in novo starašinstvo in sploh vso Srpenico za „tajč-nacionalno“, in kar ga pa menda najbolj jezi, kot narodno-naprednjaško! Da, da, gosp. dopisnik, narodno-naprednjaška je Srpenica in tudi menda za večne čase ostane, ker tukajšnje ljudstvo prav dobro pozna svoje prave prijatelje. Kar se pa tiče nemških pečatov pri c. k. uradu v Bovecu, naj gospodje okoli „Primorskega Lista“ le pred svojim pragom pometajo. Lep izgled za to je svoječasnó bil razsvitljen napis na kardinalovi palači v Gorici.

Sploh bi se dalo z Bovškega še marsikaj zanimivega napisati, ali mi naprednjaki smo vendarle toliko tolerantni, da oseb po časnikih do skrajne sile ne vlačimo.

Iz Cerkna, dne 20. marca 1901. — Na dopis v „Primorskem Listu“ od gosp. kaplanov iz Cerkna z dne 7. marca 1901. št. 10 odgovarjamo spodaj podpisani sledeče:

Resnica je, da smo bili podpisani pri gosp. kaplanih cerkljanskih na poziv radi razgovaranja o plesu, kakor je „Sočin“ dopisnik pisal o tem, in tudi resnica je, da se nismo izrazili prav po imenu gosp. kaplanov, da bi bila prav ona dva plesala, trditi pa smo, kar smo videli, da v kaplaniji pri gosp. Krageljnu se je na večer volitve V. kurije plesalo, kar tudi podpisani ne odmanjkamo. In tudi gosp. kaplan Kragolj je sploh sam pripoznal, da nekaj en ples je bil. Ne bomo pa odgovarjali več dopisom po časnikih, vesta pa, kaj se je Vama svetovalo, kako se najlože dožene to, da bode razvidno, kdo ima prav in kdo krivo.

Svetovali bi pa Vama, gosp. kaplana, kakor odličnima in izobrazenima gospodomu, da bi skrbela za mir in ne trosila nemira po časnikih in pridajata priimkov, ker Cerkljani jih imamo že zadosti.

Ako pa sta dobro prepričana, da imata vse prav, pa naj se spomnita nemškega pregovora, ki pravi: „Pametni odneha“!!

Peter Jurman, l. r.

Jakob Taus, l. r.

Vincencij Rojic, l. r.

V Gorici, 23. marca. (Tutti frutti.) — Nasi klerikalni listi hvalijo ob raznih prilikah na vse pretege duhovniško delovanje v soli. No, gotovo je, da se dobe med duhovniki taki, ki redno vrše svojo dolžnost na to stran, nikakor pa ne vsi, kakor trdè klerikalni listi. Tudi v naši deželi so pomanjkljivosti v tem oziru, kake so, naj pove iz „Učit. Tov.“ goriški „Rešetar“ par „eksempeljev“:

Dalje v prilogi.

muh, kmeti so tako aegalantni, da se preplašijo mestne gospe ter jo ostrašijo, ta surov hribovec nima nikakega občutka za krasoto svojih gora, tisti Dolgolin služi kot nekak vzorec, kaki ljudje žive po teh krajih, na plesu razbijejo nekemu mestnemu gospodu slamnik itd. itd. — — edino Ivan Modreji je naslikan kot „dobra duša“, torej prava izjema med temi surovimi in neotesanimi Tolminci. — — —

Prav odločno moramo ugovarjati taki vrsti pisave, ker ista nikakor ne odgovarja istinitemu življenju naših Tolmincev, marveč je prav grd, visoke gospe jako nedostojne in podel pamflet na naše ljudstvo, kateri moramo obzgoditi prav očito. Prav nič ne potrebujemo tega, da bi neopravičeno grčila pred svetom naše ljudstvo gospa soproga listega odvetnika, ki je tako rad zahajal med Tolmince kovat rumenjake iz pravd, ter je živel nad 20 let od žuljev tolminskih kmetov. Čuda vendar, da ta plemeniti mož je hodil med te „suroveže“ in „neotesance“, in čuda, da gospa Lacroma tako rada poleti v prijazni Tolmini! Ali se ne boji za svoje življenje med temi „divjaki“? — — Za svojo prijaznost pa res zasluži ta gospa, da jej prihrani tolminski rod v spominu — „prostorcek“.

„Poznam mladega in krepkega župnika, kateri o priliki rad tudi „na takt poskoti“, ki pa se tudi večkrat jako v poznih urah vrača od svojih pohodov, pa tudi iz krčme, a vendar noče hoditi poučevati veronauka v 20 minut oddaljeno solo! Otroci morajo hoditi k njemu v cerkev. Kaj ni to oblastna komoditeta? Sedaj pa ravno ta župnik ni imel že štiri mesece veronauka. Vera peša! Kdo je vzrok? Nova sola! Sram vas bilo!“

Neki vikar, četudi krepak in zdrav, je imel v tem šolskem letu „samo en mesec veronauka, otroci so bili torej blizu 5 mesecev brez pouka v veronauku. Tudi to je jako značilno! Ni čuda, da ob birni oznanjajo izpred altarja: ti in ti otroci morajo stati v ospredju, ti in ti pa naj se umaknejo daleč v ozadje. To znajo „farbati“.

Zur Vorstellung komme noch ein Gimpel. — Bil je na Vipavskem neki kaplan, ki se je ob vsaki mogoci priliki bahal: „Ali nisem „fejst fant?“ Ta „fejst fant“ je hodil v solo poučevati veronauka; a ker je bil večkrat sladkoginjen, je v soli norel, a ne učil. Učil je tudi otroke prepevati „od nebeske ohceti“. Posledica te učne metode je bila ta, da ni bilo neko leto v č... cerkvi prvega sv. obhajila. Pa kriče, vera peša, pa hrule po časopisih, da dvomijo, da vrše učitelji svojo stanovsko dolžnost!“

Prelepanje v soli je odpravljeno že davno, ali marsikateri nunc se ne zmeni za tako odpravo, marveč v svoji nebeski človekoljubnosti primaže tako-le o priliki otroku kako preko glave ali po hrbtu in se niže, da otrok pomni, dokler živi, da ga je tepla v soli „segnana roka“. Poslušajte, kaj mi poroča iz Brkinov: Kaplan Krančič, ki podučuje tudi otroke iz Mislje, je pretepel nekega fantiča, ker mu ni dal takoj odgovora — pravijo, da stariši tistega otroka ne trobijo v klerikalni rog — tako močno, da fantič drugi dan ni mogel vstati iz postelje. Skrbni oče je ugal, kaj da je otroku, ga izpraševal, ali otrok je le jokal ter se bal povedati. Šele po drugih otrokih je zvedel oče, da je njegovega otroka pretepel prečastiti na katoliški podlagi. Oče je peljal fantiča k zdravniku ter napravil ovadbo na c. kr. okr. sodnijo v Sežani, kjer je bila radi tega dne 27. febr. obravnava. Skončala je tako, da je bil ta razdivjani kaplan obsojen na dva dni zapora ali 20 K globe, na 20 K otroku za bolečine ter na poravnavo sodnijskih stroškov.

— O tem kaplanu se čujejo še druge reči, kakor da baje otrokom govori, da jim vzame Boga iz sole ter ga jim nadomesti s — hudicem. Tako govorijo ljudje. Pravijo, da za časa drzavnozbornih volitev ni utegnil pokopati nekega mrlca, tako da je ležal mnogo nad predpisane ure na parah. Seveda, mož se je ravnal po navodilih iz „Prismojence“, kateri je glasilo našega kardinala. — Tako, pa je bil zopet eden „zasramovan“, kakor bi rekel „Prismojence!“ — „Veselite se!“ Da, da, le veselite se takih — divjakov v svoji sredi! Prosil bi ta „Prismojence“, naj poprašja Krančiča o tem — morda poreče tudi on, da „nič ne ve“, kakor sta rekla župnik Juvancič in brat Kršpinovic!! —

O, ker sem baš pri kardinalu, naj povem to-le: Neki duhovnik v Gorici je bil zasledil pri nekem dijaku novo izdajo Jenkovih pesmij. Vzel mu jih je in marsikal ponosno z njimi k kardinalu! Le-ta se je zgrozil ter baje rekel, da ako bi bil vedel zanje, bi bil kupil celo zalogo! Morda bi bil naredil gromado na Travniku ter jih sežgal, založnik bi bil naredil imeniten „gseft“, kardinala pa bi bili usteli med „pospeševalce“ našega slovstva in knjigotštva. —

Poglavje iz klerikalnega narodnega gospodarstva: Pod goro, pod to goro zeleno, na kateri višini se dviga nekaj sloveča romarska cerkev, živi neki ljudski izobraževatelj, ki čuti poleg svojega poklica se neki drugi „poklic“. Na vsak način bi bil rad prav ineniten živinozdravnik, zato pa tudi eksperimentira z živino, da je kaj. Zbolel je bil vol. Mukal je revež in se nekam zvijal. Kaj bo? Po „živinozdravniku“ bo treba poslati. Posljejo ponj. Pride. Ogledaval je žival, puščal jej kri, ali je premalo odteklo, ker po mnenju živinozdravnika so bili noži prekratki. Kar šine „kunstnemu živinozdravniku“ rešilna misel v glavo. Da napravi zabelo. Tačas pa je prepiral ubogega vola na križu. Ko je bila zabela, prava svinjska ali prešičja, gotova, je pojedel ocvirke, mast pa je zli ubogemu volu v listo odprtino, katero mu je naredil na hrbtu. Kmetje so se muzali, uboga žival je mukala, pomoč „živinozdravnika“ pa je bila brezvpešna.

Neki bolni svinji, ki je imela mladega, je „zapisal“ kamelice, sam s svojo roko pa jo je nekoliko porezal spredaj pri uhih in zadej na stegnih, da je odteklo nekoliko krvi (menda je mislil narezati „pršuta“), potem jo je se vlačil in končno je djal: A, bo že bolje, in res je bilo bolje, kajti bolna žival je kmalu na to poginila. — Neko kravo je bil obsodil, da ima „mung“, brskal je nekaj pod grlom, prežezaval itd., pomagati seveda ni znal. Ko je žival poginila, pa je rekel gospodarju: Boš videl, kako velike pljuče ima. Raztelesili so jo, ali pljuče ni bilo, ker so bile segnile. Vidite, taki so naši gospodarski osrečevalci ljudstva na katoliški podlagi!

Domače in razne novice.

V spomin g. Ivana Dekleve je darovala tudi „Gor. ljud. pos.“ 200 K sirotinskemu zakladu „Trgovsko-obrtnega društva“. V sejah obeh denarnih zavodov se je izrazila žalost na tej izgubi ter sočutje rodbini, kar ostane zabeleženo v zapisnikih teh sej.

V Sežani so se vršile dne 21. t. m. dopolnilne volitve županstva. Županom je bil izvoljen g. Jos. Pirjevec, prvim podžupanom g. L. Mahorčič, drugim podžupanom pa g. Al. Polley.

Iz Prage za Ondříčka. — Brzjavka 22. marca: Želim vsem slovanski čutečim goriskim Slovencem kar najlepšega vžitka iz današnjega koncerta našega slavnega umetnika Františka Ondříčka. — Za česko-slovenski spolek: Jan Lego.

Dostavljamo, da koncert se večeraj ni vršil, ker je preložen na dan 29. t. m. — Slavnemu umetniku koncertuje drugod z velikanskim uspehom. — Upamo, da se naši rojaki udeležijo v obilem številu! Dokazimo, da znamo ceniti umetnost naših sinov!

Zaduja zaplemba nas je zares iznenadila. Danes stoji pod mogočno zaščito državnega pravdnika celo „profesor“ Orešec. O ministrih smemo pisati, da so nesposobni, da jih treba odpraviti, o tem Orešču pa ne smemo povedati, da nima nikakega izpita, izvzemi onega za ljudske sole, napravljenega po sili pred nezakonito komisijo, sestavljeno edino zanj. Ne smemo navesti niti doslovno njegovih besed, katere je govoril v soli. — Proti tej zaplembi porabimo vsa zakonita in parlamentarna sredstva.

Popravek. — Uredništvo „Gorice“ je zajahalo visokega konja in v svoji široko znani resnicoljubnosti poslalo nam tak popravek:

Slavnemu uredništvu „Soče“

v Gorici.

Z ozirom na slavek v Vašem cenjenem listu številka 32. z dne 16. t. m. v notici „Zakaj nismo priporočili „Sneuljčice““, ki se tiče plesa „Kolesarskega društva“ ter se glasi doslovno: „Društvo je dvakrat prosilo uredništvo „Gorice“, da bi sprejelo vsaj naznanilo tega plesa; toda prezirljivo je slo uredniški koš!“ — zahtevamo na temelju § 19. tiskovnega zakona, da priobčite v jedni naslednjih dveh števil Vasega cenjenega lista sledeči „Popravek“:

„Ni res, da je društvo dvakrat prosilo uredništvo „Gorice“, da bi sprejelo vsaj naznanilo tega plesa, zaradi tega tudi ni res, da bi bilo slo prezirljivo v uredniški koš“ — res je pa, da uredništvo „Gorice“ ni bilo nobenkoli prošeno od „Kolesarskega društva“, da sprejme naznanilo tega plesa.

V Gorici, 20. marca 1901.

Uredništvo „Gorice“.

Odgovorni urednik: Josip Marušič.

Dostavek uredništva. — Ako je to res, kar pravi „Gorica“, potem moramo reči, da se je zgodilo nekaj, kar je vredno obžalovanja. Odbor je sklenil, naj se naprosi „Gorica“, da priobči opozoritev in vabilo na kolesarski ples. Kdor je to nalogo prevzel, je povedal, da je obakrat spolnil svojo dolžnost. To je bilo v našem uredništvu znano. — Upamo, da se ta reč pojasni! — V ostalem je to ena sama točka v obsirnem našem članku. Vse druge ostajajo nedotaknene. — „Gor.“ naj se le zvija, kolikor hoče, naj zdaj „post festum“ sumniči, kolikor je drago, mi ostajamo pri tem, kar smo rekli. — Naša stranka niti ob tej priliki še ni izvajala skrajnih posledic vsled vseh klerikalnih brezsknostij, kar je dokazala obilna udeležba iz našega taborja, pričeni pri voditelju stranke. — Ako klerikalci ne bodo vendar že enkrat pametni, bodo sledile tudi posledice, ki bodo klerikalcem v Gorici zadnji udarec!

Izpred sodnje. — Danes osem dni se je vršila v Gorici vskljena razprava proti A. Š., pristasu narodno-napredne stranke, ki je pri javnem shodu v Kanalu preteklega leta baje udaril s pestjo nekega klerikalnega razgrajaca na shodu. C. kr. okr. sodnija v Kanalu ga je bila obsodila na 10 dni zapora, poškodovancu pa je odločila 5 gld. za bolečine. Spominjamo se pri tej obsodbi one pri tukajšni c. kr. okrajni sodniji proti nekemu pristasu klerikalne stranke iz Dornberga, ki je telesno ranil našega pristasa radi političnega strankarstva v javnem lokalu na jako grd način. Bil je obsojen na 10 gld. globe. Opozarjamo pri tej priliki naše pristase na posledice, katere nastajajo iz netaktnega obnašanja na shodih.

Naša stranka je priredila lepo število shodov, in kjer so se zbirali naši pristasi, povsod se je vršil shod častno in v najlepšem redu; kjer se je pokazala pa črna suknja ali pa kak meznar, ključar ali njih odposlanci na shodu, tedaj pa so provzročali skandale z nespodobnim obnašanjem ali pa dejanski: vrišč, krik, pehanje in psovanje. Opominjamo torej naše pristase, da naj se ne dajo izvabljeti zlobnim klerikalcem na nepostavno pot, ker je pomisliti, da tako ne škodujejo le samim sebi, ampak škodujejo tudi ugledu stranke.

Gorenji slučaj priča, da pristasi klerikalne stranke vedno brez obzira iščejo sodno pot, gotovi zadoščenja, dočim kažemo na slučaj, ko so g. učitelja Mlekuza na shodu v Biljani telesno ranili, in se ta nikomur ni pritožil, da se je pri shodu popolnoma dostojno obnašal in se poslužil le svoje pravice na zborovanju, da se je oglasil za besedo. Vidi se torej na eni strani že organizirana brezobzirnost, katere tudi doseže to, kar išče, na naši strani pa popustljivost. Ponovno se svarimo naše pristase, da se vsled obnašanja tako, da se častno izkažejo kot pristasi narodno-napredne stranke ter se ne dajo nikdar speljavati od klerikalcev, kateri prihajajo na shode z namenom, delati skandal, potem pa iti tožiti, ako je dobil kdo tisto, kar je iskal.

Možki zbor „Glasbenega in pevskega društva“ je določil redne vaje ob ponedeljkih, sredah in četrtkih. Kdor ne pride, plača vsakokrat 10 vin. globe. — Najprej se nauči do 50 doslej najbolj znanih, povsod popevanih pesmij, da lahko nastopi in poje kedarkoli, pa — dovršeno. Prav dobro! Le vstrajno na delo! Glasovi so izbrani, da jih daleč okoli ni takih!

Novačenje v Gorici. — Tretji dan je bilo mestnih nabornikov 41; potrdili so jih 8. Tujcev se je predstavilo ta dan 24; vzeli so jih 24. Dne 1. apr. prične novačenje za okolico.

Za pogorelce v Kazljah, v občini Storje, katerim je dne 2. febr. t. l. upepelil požar 2 hiši in 7 gospodarskih poslopij z raznim orodjem itd., vsled česar je 7 družin osiročenih, ker škoda znaša okoli 20.000 K, zavarovalnina pa le 4000 K, je dovolilo tržaško namestništvo, da se ne sme nabirati za-nje po vseh občinah v deželi.

Nesreča. — 40-letni Pavel Podgornik iz Lokovca se je ponesrečil, ko je stopil s svojega voza, kateri sta vlekl dva vola. Vola sta se splasila ter začela teči, Podgornik je stopil z voza, da bi ju vdržal, ali stopil je nerodno, tako da mu je slo kolo čez nogo ter mu jo poškodovalo. Pripeljati so ga morali v tukajšno bolnišnico.

Moč naših denarnih zavodov. — „Gorica“ se je širokoustno veselila, da sta izplačali „Gor. lj. pos.“ in „Trgovsko-obrtna zdruška“ lani nad 300.000 gld. hranilnih virov, čes: to je pa hudo, — tako se godi, ker sta Tuma in Gabršček odstranila iz obeh zavodov vse neljube osebe!

Nekaj smo že odgovorili! Danes se to: Ako sta izplačali 300.000 hranilnih vlog, sta dobili po drugi strani novih. Samo posojilnica jih je dobila nič manj nego 444.649 K. — V istem letu pa je dala novih posojil 207.241 K. Kaj menite, ali so prirosili ti tistotaki z neba? — Da se pa nekoliko potolaži klerikalna skrb za naš zavod, jim povemo, da je izplačala posojilnica v l. 1899. še več hranilnih vlog nego lani, namreč celih 567.371 K. Lejte si, kje neki jih je vzela? Lansko leto je izplačala le 548.931 K, a med temi je vrnila skoro 70.000 K neki drugi posojilnici; ki v je klerikalni rokavi! — Je bila prisla v skripe prav vsled klerikalnega zdržbarstva... Ako bi ne bila dvignila tega denarja, bi ostal razmerje se veliko ugodnejše.

— In dostavljamo še, da je posojilnica izplačala lani ves nestalen denar in razun jedne vse večje vloge, katerih stalnost je jako dvomljiva. S tem je bolj utrjena stabilnost, da je nobena klerikalna zloba več ne zgane. In v tem je velika moč naše posojilnice. O „Trgovsko-obrtni zdruški“ niti ne govorimo! Letni računi so priobčeni vsak mesec. Kdor jih čita in razume — snema klobuk pred takim veselim napredkom! Klerikalci naj se le penijo jeze, nas to jako zabava!

Vrednost reklamo. — „Gorica“ hoče biti dovtipna, ko pravi, da mi pri „Soči“ posebno dobro poznamo vrednost reklame. — Na to bi se dalo prav hudomušno odgovoriti, da pri „Gorici“ jej prikladajo še večjo važnost. Kdor ima priliko, da dobiva pred oči „Gorico“, vidi v vsaki številki velikanski oglas, s katerim delajo po dvakrat na teden reklamo za-se. Ako bi gospodje ne bili prepričani o vrednosti reklame, bi gotovo porabili oni prosto za drugačno gradivo! Tako hudobni nečemo biti, da bi trdili, da gospodje redniki „Gorice“ hoté s tako ogromnim oglasom le — masiti prostor, da ceneje izhajajo. — Torej je pridno dalje s tako reklamo: nam ne škodi in — vam ne koristi! Zdaj smo „kvit“!

Razgled po svetu.

Državni zbor. — V seji dne 21. t. m. je interpeliral poslanec Breiter radi odklovanja vit. Jaworskega. Odklovanje da je napravilo mučen vtis in občitajo Jaworskemu, da je izposloval odpis velikih zaostankov na davku za gospodo, kmeta pa rubljo do zadnjega vinarja. Vpraša ministerskega predsednika, iz kakih nagibov je predložil kroni odklovanje? — Pri poročilu odseka za podelitev podpor bodo trpečim krajem je govoril tudi Spincič. Na to je bila tajna seja, v kateri so čitali pet interpelacij Pangermanov. Štiri so se dotikale zaplemb znanega saljivega lista „Scherer“, ena pa neke knjige „Fantazije realista“, ki je baje bolj nemoralna nego moralna teologija sv. Alfonza liguorjanskega. Pri glasovanju o njih je prišlo do viharnih prizorov. — Javna seja je nadaljevala ob 6. — Seja 22. t. m. Poslanec Schönerer je stavil nujni predlog, s katerim pozivlja vlado, naj predloži zakonski načrt, po katerem naj v letošnjem letu nastopijo davčni popustki za male posestnike, male obrtnike in delavski stan. Poslanec Wolf in tovariši so predložili nujni predlog za odpravo § 493. kaz. pravnega reda. Poslanca Herzog in Hoffer zahtevala dobesedno prečitane interpelacij, kar se je zgodilo.

Predloženi nujni predlogi posl. Schönerer, Wolf in tovariši, kakor tudi zahteva posl. Herzog in Hofferja za dobesedno citanje interpelacij smatra se kakor začetek večeraj napovedane obstrukcije Vsenemcev radi izvrševanja pravice do cenzuriranja od strani predsednika, tičoč se interpelacij. Mej sejo so se pogajali z Vsenemci. Kakor rezultat teh pogajanj se smatra, da sta Wolf in Schönerer privolila, da se njiju nujna predloga brez prvega citanja izročita dotičnim odsekom. Ob 12. in pol uri je bilo citanje doslih spisov dovršeno.

V večerajnji seji so predlagali, naj se izvoli komisija, katere bo imela namen premotriti slučaj dunajskega učitelja in drž. posl. Seitzja, proti kateremu je uvedena disciplinarna preiskava radi besed „Ali hočete zausnico“, izgovorjenih proti sol. ravn. Guglerju v seji okr. sol. sveta.

Dalje je bil sprejet predlog o odpravi erarne mitnarine soglasno.

Cesar v Pragi. — Začetkom aprila pride na Dunaj odposlanstvo iz Prage, katero poprosi cesarja, da se udeleži slovesne otvoritve novega mostu čez Vltavo. Čuje se, da cesar pojde v Prago ter obišče tudi Brno. Baje ga bo spremljal prestolonaslednik.

Smrt ruskega naučnega ministra Bogoljepeva. — Pred par dnevi je umrl ruski naučni minister Bogoljepov vsled atentata, izvršenega nanj, o katerem smo bili sporočili tudi mi. Zadnjih 18 ur je bilo stanje ranjenca brezupno. Smrt je bila grozna — mučna. Po strašni mrzlici so nastopili pojavi mrtvoudnosti. Krogla se je poglobila v vratu. Odstraniti je ni bilo možno, ker je bil požiralnik ranjen in bi se, ako bi hoteli odpraviti kroglo, onesnažila rana. K mrtvodu se je pridružilo zastrupljenje krvi. Po težkem smrtnem boju je minister preminol v rokah svoje soproge.

Pijanke v Londonu. — Sodnik Reynold je pisal v velikem listu „Times“ o groznem pijančevanju žensk v Londonu. Povedal je tudi, da so v l. 1900. zaprli v ječah Holloway 10.685 zastran pijanosti, a med temi je bilo 3311 pijank iz navade, to je takih, ki so bile radi pijanosti že kaznovane.

Češki agrarci v državnem zboru so se ločili — kakor čitamo v „Slov. Nar.“ — od čeških socialstov ter se pridružijo Mladom. Socialisti preveč razsajajo!

V južni Afriki. — Poročila o pogibanjih med Buri in Angleži so bila pač malo vredna, ker so se razbila tako hitro. Sedaj pa čujemo zopet, da se vojna nadaljuje in da so Buri angleškega generala Campbella pri Standertonu pogнали v beg. Resnica je torej le ta, da Buri se ne udajo, marveč vstrajajo do zadnjega. Zato utegnemo odslej čuti zopet redno o bojih.

Na Kitajskem. — Od Rusov zahtevana koncesija leži na veliki ravani in je dolga 2 in pol milj. Ta koncesija ni bila dovoljena od kitajske vlade, ampak od Li-hung-čanga v njega lastnosti kakor podkralj čilski. Dvomljivo je, da-li je bil Li-hung-čang opravičen za podeljenje take koncesije. Angležkoruski in angleško-francoski prigodek kaže jasno na mnogovrstne mednarodne nevarnosti, ki nastajajo iz načrta za spremembo okrožja poslanstev v mednarodno trdnjavo. Današnja poročila trde, da so se odtegnili že Rusi in Angleži s prepornega prostora.

Vojasnice, ki jo zidajo Nemci za 300 mož, je skoraj dogotovljena. Druge vlasti se pripravljajo, da bodo sledile izgledu Nemčije.

Narodno gospodarstvo.

Sadjarsko društvo v Tolminu. — Ljubi sadjerejci! Bliza se čas pomladi, čas živahnega dela na polju. Skrben sadjerejec in pridne roke ne zamude prilike, da bi od društva dobljenih, na stalno že vsajenih zlatih dreves po naukih društvenega tajnika ne okopali, obrezali in morebitnega mahu osnažili. Ako nisi še tega storil, požuri se in zraven drevescem še nekoliko pognoji. In kmalu ti bodo rodila in zlahten sad do-prinašala.

Ob tej priložnosti vam radostno poročam vesele društvene novice, ki so se mej letom dogodile društvu v korist in ponos, nam pa še v večjo spodbujajo, pridno saditi zlahtna drevesa. Kmetijsko ministerstvo je podelilo društvu po toplem priporočilu merodajnih oseb 600 kron podpore, deželni odbor 200 kron in tolminska hranilnica 200 kron. Vsega skupaj je dobilo društvo podpore 1000 kron. Iskrena hvala vsem!

Društvo se je udeležilo minulo jesen ob prihodu Nj. Velikanstva, presvilega cesarja, v Gorici sadne razstave. Zbirko 53 društvenikov je vredil s pomočjo nekaterih sodelavcev in zastopal v Gorici društveni tajnik g. And. Vrtovec. Zbirka je dopala in ugajala vsestransko. Presvili cesar sam si je zbirko ogledal, se z društvom tajnikom jako ljubko razgovarjal ter zbirko in društvo laskavo pohvalil. Presojevalna komisija pa je zbirko in društvo odlikovala s srebrno državno svetinjo, društvenega tajnika z zlato društveno svetinjo, 9 bolj skrbnim in unetim društvnikom podala po zlati cekin 20 kron in 7 društvnikom različne svetinje. Iz tega je razvidno, da uživa naše društvo vsestransko priznanje. V mesecu decembru je počastil društveno drevesnico deželni kulturni nadzornik g. Tomaž Fröhlich. Upati je, da dobi društvo tudi letos podporo in tako svoje delovanje razširi na oreho in slivorejo. Bog daj!

Novih društvnikov je pristopilo k društvu mej letom 27. Sedaj šteje društvo 360 članov. Dne 14. aprila bode običajni pouk o sadjereji in svečana razdelitev dreves mej plačujoče društvnike. Kakor minula leta, tako dobi tudi letos vsak društvnik brezplačno po 5 krepkih in zlatih jabolčnih dreves. Razdeli letos tudi nekaj zlatih hrušk.

Sadjerejci! Gotovo ste že skopali jame, kamor boste drevesa sadili. Ako niste tega že v jeseni storili, pohitite pa sedaj! Jama naj bo 1 m široka in saj 1/2 m globoka. Drevesa sadite plitvo, kakor so prej rasla in z dobro zemljo jih je treba zasuti ter h količu rahlo pritrditi. Zlahtne cepiče dobi vsakdo brezplačno iz društvene drevesnice; ljudske sole pa divjake. Sadjerejci! precepitve slabe in malovredne vrste!

Natančnejši dnevni red obč. zboru dne 14. aprila t. l. bode običajno objavljen vsaki občini in v časopisih. Tu podana pojasnila veljajo naj ob enem tudi vsem onim č. gg. društvnikom, ki so se zadnje čase obrnili pismeno do društvenega tajnika z zagotovitvijo, da bode vsem ustrezno. Na veselo svidenje na občnem zboru.

Klerikalno gospodarstvo in njh zadruga. — Klerikalni masilci „Prism. List“ in „Norica“ sta v svoji besnosti zaslala tako daleč, da napadeta zavode naše stranke, dasi uzorno delujejo in mogočno napredujejo. To delajo najbrže zato, da bi prikrivali blato svojega taborja. Poleg slučajev, o katerih smo že govorili, naj navedeno danes še tega:

Klerikalna sušmarja v Šempasu, župnik-zupan Grča in njegov sluga nadučitelj Rustja, sta ustanovila lani „Kmetijsko društvo“, vpisano zadrugo z omejenim jumstvom. Delovali je začelo tam pred črešnjami in bilo mu je namen tak, kakor namerava sloveči paragraf 3. še bolj sloveče „Centrifuge“, razširiti ga po celi deželi, t. j. kupčija z zemeljskimi pridelki itd.

Pa poglejmo, kako so delovali ti klerikalni junaki prvo leto:

Vsega lastnega denarja (— deleži in vpisnina —) so dobili okroglo 500 kron. — Toda le koši, v katerih so razpošiljali sadje, so stali veliko več, da so naredili dolg že zaradi njih. Razposlali so sadja za blizu — čujte — 4000 kron! In ko so dokončali to kupčijo, so pokazali računi — okroglih 1400 kron izgube. Ako pristajemo tej izgubi lastno glavnic 500 kron, ki so tudi zgubljene (— za koše, kar jih je še ostalo, utegnejo prejeti največ 100 kron!) —, se kaže izgube okroglih 1800 kron! — In vse to pri ogromni kupčiji niti 4000 kron! — Prava sreča torej za ljudstvo, da ti sušmarji niso prodali za 50.000 sadja! Zguba po tej primeri bi znašala vsaj 20.000 kron! Pač lep pogled na — bodoče čvrsteje „delovanje“ tega znamenitega klerikalnega društva!

Kdo plača dolgove? Rustja tolaži kmete, da že naredi on prošnjo na vlado, ki gotovo dolgove poplača! Ali celo neuki kmetje so zmajali neverno z glavo, mi pa pravimo temu sušmarju: Ali vas ni nič več sram?!

Kdo torej plača? Ako bi vsi člani društva — ko so že zgubili vplačane deleže — vplačali še enkratne deleže, kakor določajo pravila: ne spravijo v kup toliko, da plačajo dolgove. Na tako pošteni podlagi se je tu „delovalo“!

Sicer pa vemo, da nikdo ni redno in po pravilih pristopil, t. j. ni podpisal pristopnice ne pravil; torej se lahko vsakdo odtegne plačevanju, ker ni pravilen član društva. — Kdo torej plača? Po naši misli nikdo drugi nego tisti, ki so to društvo ustanovili in potem tako imenitno kupčevali!

Ako bi tako zlorabila zaupanje ljudstva in zadrugi zakon — Tama in Gabršček: bi gotovo že sedela na zatožni klopi. Klerikalcem pa se ne zgodi nikdar nič!

Književnost.

Za narodov blagor. — Mladi pisatelj Ivan Cankar je napisal pod tem naslovom komedijo v štirih dejanjih, katera je izšla v Schwentnerjevi zalogi v Ljubljani. Cena 2 K, po pošti 2 K 10 vin. Pisatelj žigosa britko ironično hinavstvo, egoizem, moderno frazarstvo itd., kar se uporablja pod pretvezo, da gre za narodov blagor. Komedija je prav interesantna, zato jo priporočamo. Politčno izobraženemu človeku odpira vir nebroju misli. Sodijo, da bi se dala komedija tudi lepo uprizoriti na odru.

*****

V knjigarni

VEKOSLAVA GUGLIELMO

v Gorici

na Travniku št. 14

se dobivajo:

Prešernove poezije,
Gregorčičeve pesmi,
Pesmi Simona Jenko-ta

toli broširane

kakor tudi elegantno vezane.

*****

Za 5 vinarjev,

katero se potrosi za dopisnico, naslovljeno na

FRAN REHWALD sinovi

Dunaj II/8

se dobi zastoj in franko jako lepe in elegantne uzorce suknjenih oblek.

„GORISKA TISKARNA“

A. GABRŠČEK

v Gorici, Gosposka ulica 11

izdaja sledeče časopise:

„Soča“ pol. časopis; izhaja 3-krat v tednu: torek, četrtek, sobota. — Letna naročnina kron 13-20.

„Primorec“ pol. časopis; izhaja vsaki petek. — Letna naročnina kron 3-20. — Najbolj razširjen slov. list v deželi.

„Slov. knjižnica“ lepšlov. list; izhaja mesečno. Letna naročnina kron 3-60. — Doslej izšlo 98 supičev. S supičem 94. smo začeli izdajati „Tolstojev roman Vstajenje“, kateri še vedno nadaljuje.

Sprejema tudi naročila

za tisek vsakovrstnih tiskovin

kakor:

Vahila k veselcam, trgovske račune in zavitke ter listovni papir s tiskom, raznovrstne posetke z zavitki v elegantnih škatljah, poročila in zaročna naznanila, osemnica itd.

Solam in županstvom priporoča

velike zaloge izgotovljenih tiskovin.

Pred kratkim so izšle sledeče knjige:

„MARCO VISCONTI“

ital. spisal TOMMASO GROSSI; cena s poštnino vred kron 2-60.

„ODISEJA“ II. izdaja; s poštnino vred kron 1-40

„VENEC SLOV. POVESTIJ“

I. in II. knjiga à kron 1-20; III. knjiga s poštnino vred kron 1-30.

„SALONSKA KNJIŽNICA“

I. knjiga: „O to ženske!“ Spisal FRAN GOVÉKAR; cena s poštnino vred kron 2-20; II. knjiga: „Hamlet“; Prevel J. CANKAR; cena s poštnino vred kron 1-60.

Zahtevajo cene naših izdaj, katero: posiljamo zastoj!

G. Kr.

privil.

civilni, uradniški in vojaški krojač in trgovec

v Gorici, na Travniku št. 22 I. nadstr.

M. Poveraj.

P. n. občinstvu priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotovih oblek, sobne in dežne plašče, vsakovrstno možko perilo, sragee Jäger, spodnje hlače ter nogovce, oficirske in uradniške priprave, sploh vse, kar je treba paradnim oblekam za vsaki stan.

Lepa priložnost za letno sezono!

Radi preselitve s 1. avgustom 1901 na Travnik št. 5 v pritličje

se prodaja blago po tovarniških cenah!

Razglas.

Dne 1. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne se odda v občinski pisarnici v Vipavi potom znanjševalne javne dražbe zgradba okrožne bolnice v Vipavi.

Ponudnik mora položiti 10% varščino v gotovini ali vrednostnih papirjih.

Načrt in proračun, z dražbenimi pogoji, je razporežen na ogled od 24. t. m. dalje pri gosp. županu v Vipavi.

Zdravstveni zastop za okrožje Vipavsko

v Vipavi, dne 18. marca 1901.

Načelnik:

BOŽIČ.

V pojasnilo!

V izogib mnogih v trgovskih krojih po pomoči razširjenih mnenj, katera sem izvedel, sem primoran naznaniti, da nisem s tvrdko

„August Tschinkel Söhne“,

katera je od 12. februarja t. l. v konkurni ni v trgovski ni osebni zvezi.

Moja tvrdka

„A. Tschinkel's Eidam“

tvornica za kavin surogat, smokvino kavo, kandite in sadne konzerve ni s tem konkurzum v nikakoli dotiki in zato izvršujem vsa naročila kakor doslej točno.

A. Tschinkel's Eidam Laessig.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela

in črna vina

iz vipavskih,

furlanskih,

briskih, dal

matinskih in

istorskih

vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Poštežba pošlena.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, S. W.

Na kosček sladkorja vlijete, kadar treba, 20 do 40 kapljic ter jih zavijete ali pa drgnite ali namočite zunanja boleča mesta, da pomirite takoj živce z

A. Thierry - jevin
balzomom

se zeleno varnostno znamko „nuna“ in na kovinskih kapici (zamašku) vtisnjeno tvrdko:

Edino pristno. Vdobra se v lekarnah. Po pošti 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krone. Steklenico na poskušnjo z navodilom uporab in izkazom zaloga celega sveta pošilja po predplačilu 1 krone 20 stotink lekarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatecu (Rohitsch-Sauerbrunn). Pred ponarejanjem naj se varuje in pazi pri nakupu edino le v vseh civiliziranih državah registrirano varstveno znamko „nuna“. 5

Razglas.

Dne 1. aprila t. l. ob 3. uri pop. se odda v občinski pisarnici v Št. Vidu nad Vipavo potom znanjševalne javne dražbe zgradba 2 kapnic na Nanosu.

Ponudnik mora položiti 10% varščino. Načrt s proračunom in dražbenimi pogoji je razporežen od 24. t. m. dalje v občinski pisarnici v Št. Vidu nad Vipavo.

Županstvo občine Št. Vid nad Vipavo,

dne 18. marca 1901.

Razpis dražbe.

Županstvo v Ajdovščini razpisuje znanjševalno dražbo za zgradbo nove mrtvašnice in obzidja novorazširjenega opekališča.

Dražba se bode vršila v nedeljo dne 31. marca t. l. ob 3. uri popoldne v občinski pisarnici v Ajdovščini.

Načrti in dražbeni pogoji so razgrnjeni na ogled ob uradnih urah v občinski pisarnici v Ajdovščini.

Sprejema se tudi pismene ponudbe.

Županstvo v Ajdovščini, dne 12. marca 1901.

Župan:

Anton Lokar.

Goriška ljudska posojilnica

registrirano društvo z omejeno zavezo

v Gorici

Gosposka ulica št. 7, I. nadstropje
v lastni hiši.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni član društva, in se obrestujejo po 4½%. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo samo članom, in sicer na menjice po 6% in na vknjizbe po 5½%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K 1.400.000.
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Jedno- in dveletne kolči in cepiče

trte Riparia-portalis ter domače trte
prodaja baronica **Antonija Tauffenbach**
v Pevml pri Gorici.

Bund III Endkonst 8t 12

Anton Kuštrin trgovac z jedilnim blagom

Gospodska ulica št. 23 (v lastni hiši).

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinerega „Luka“ po jako nizkih cenah. — V zalogi se dobivajo testenine trdke Žnidarski & Valenčič v Ilirski Bistrici; cikurija in žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda ter moke vseh vrst iz mlinov Jochmann iz Ajdovščine in Majdica iz Kranja.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 kilogr. naprej.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE
za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Črna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

JOS. LEUZ,

trgovac z deželnimi pridelki
v Ljubljani, Reseljnova cesta

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke, kakor jedilno čebulo, čebulček, suhe gobe, semenski oves, ajdo, vsakovrstni krompir tudi po cele vagone; nadalje divji kostanj, črešminje, črešminovo lubje itd. itd.

Nadalje ima v zalogi prav lepo, čisto domačo ali štajersko deteljo in lucerno po nizkih cenah, potem priznani rodovitni krompir „Zgodnji rožnik“ itd. itd.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Lorey-lasmi dobila sem jih vsled 11-mesečne uporabe samo značjene pomade. To so najslavnejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, pospešuje rast istih, poživlja lasnik, pospešuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že pri kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld. 2 gld., 3 gld., 5 gld. Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa s poštnim povzetjem po vsem svetu izavarne, kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj, Seilergasse 5.

Drevi ob 8. uri žrebanje!

Žrebanje nepreklicno
23. marca 1901.

Glavni dobitnik
60.000 kron
v gotovini z 20% odbitkom.

Srečke invalidne loterije

à 1 krono

priporočajo: G. Gentili, V. A. Jona, Michelstädter & Comp. in A. Pincherle v Gorici.

Zlatarna

Rajko Gasparini

v Gorici, Raštelj šte. 5.

Bogata izbér dragotin in zlatih izdelkov.

Velika zaloga srebrnine, vsakovrstnih zlatih in srebrnih ur.

Kupuje in menja drage kamne, obrabljeno zlato in srebro.

Izdeluje vsako delo ali popravo po jako ugodnih cenah.

Ustanovljena
1891.

Odlikovana
l. 1894.

Odlikovana tovarna vsakovrstnega

POHIŠTVA Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici

V lastni hiši. Lastne žage.

Zaloga vsakovrstnega pohištva,

kompletnih spalnic, jedilnic in sprejemnic, od najnavadnejšega do najfinejšega sloga; vsakovrstnih slik, zrcal, okvirjev in stolic, kakor tudi vseh tapetarskih izdelkov.

Zaloga vsakovrstnih desk mehkega in trdega lesa; velika zbirka obkladkov (remeša) in strugarskih izdelkov, kakor tudi vseh k mizarski, strugarski in tapetarski stroki spadajočih potrebščin. — Blago se razpošilja na vse kraje prosto postaja Gorica.

Jamči se za točno in solidno postrežbo.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštelja št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7. v posejilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohišnega, štedilna ognjišča, peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbo. Prevezmata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolice

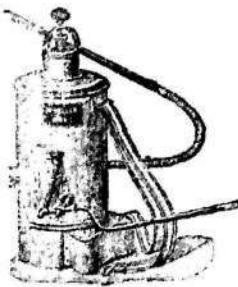
izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

Patentovani aparati

za žveplanje na roko in za na hrbet, rabljivi na dva načina.

Patentovane škropilnice proti peronospori najnovejši sistemi.

Brizgalnice za žvepleni ogljik (Injektori)

proti filokseri

Aparati za streljanje proti toči.

Posebne brizgalnice za sadno drevje in vse druge priprave za sadje in trtorejo pošilja po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ (WIEN)

II. Praterstrasse 49.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi
sklepa

zavarovanja na smrt in na doživetje, doto otrokom, pokojnine in različna zavarovanja.

25-letni mož zagotovi proti četrtletni zavarovalnini K 6-42 zaostalom svojim K 1000.—, plačilno takoj po njegovi smrti ali pri doživetju 60. leta. Po petletnem plačevanju zmanjšuje se zavarovalnina za dividendo.

Najugodnejši pogoji. — Ves dobiček pripada članom.

V poslednjih letih je bilo izplačano 10 odstotkov zavarovalnine.

Izplačana dividenda	K 716.541-28
Reserve in fondi	K 20.579.494-88
Dosedanja izplačila	K 62.922.942-86

Pojasnila in tarife radovoljno pošilja

generalno ravnateljstvo banke „SLAVIJE“ v Pragi

na Havličkovem trgu,

kakor tudi nje generalni zastop v Ljubljani.

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici.

Gospodska ulica št. 7.

Velika zaloga manufakturnega blaga.

Priporoča cenj. odjemalcem svoje v obširni izbiri dospelo novo sveže blagó za jesensko in zimsko dobo, za ženske in moške; vsakovrstna sukna, kot: Loden, Cheviot, Kammgarn i. dr.

Krasna izbira volnenih, forštajnov (porhet), »Lawn Tennis« i. dr. za ženske obleke.

Priporoča izborna perilo, bombažasto in evirnasto, katero prejema iz prvih slezkih tovarn; med temi ima tudi preproge, namizne prte, zavese, žepne rute, bombažaste in evirnaste, blago za blazine, plahte, kovtre, žamet in pliš v vseh barvah; prtenino, ogrinalke itd. Lepo perilo za moške in sicer: srajce, ovrtnike, zapestnice, prsnike, ovrtnice, nogovice, Jäger-srajce, za hribolazce itd. itd.

Vse po najnižjih in zadnjih cenah brez pogajanja.

Na željo se pošlje tudi vzorce, poštnine proste.